

Oslo, 30. januar 2024

Søknad om unntak fra forbud i domstoloven § 131 a i straffesak mot Jan Helge Andersen

NTB søker med dette om unntak fra opptaksforbudet i domstoloven § 131 a med bakgrunn i "Forskrift om fotografering under straffesak" (FOR-1985-11-15-1910), for saken mot Jan Helge Andersen, som er berammet til å starte i Sør - Rogaland Tingrett i Sandnes 15. april 24.

Søknaden gjelder stillbildefotografering og live videooverføring.

Etter forskriftens § 3 kan retten tillate fotografering og opptak etter alternativ b) når "saken har betydelig offentlig interesse". I den forbindelse bemerker NTB at Stortingets justiskomite ved lovbehandlingen uttalte at "Komiteen er av den meninga at dette dispensasjonshøvet ikkje bør tolkast for snevert, og bør nyttast t.d. i saker som har alminnelig offentlig eller historisk interesse." Dette kriteriet er i høyeste grad oppfylt i denne saken.

Den nye straffesaken mot Jan Helge Andersen er sentral i oppklaringen av en av Norges største kriminalsaker. Frifinnelsen av Viggo Kristiansen i 2023 bidrar også til at dette blir en viktig rettssak og som har stor offentlig interesse.

Vi ser at det kan være andre hensyn som taler mot fotografering og videooverføring, men i lys av sakens karakter og omfang mener vi at prinsippene om åpenhet og offentlighet bør veie tyngst.

Søknaden gjelder hele hovedforhandlingen og domsavsigelsen. Subsidiært ber vi retten vurdere forhandlingens prosedurale deler hver for seg, og ta stilling til hvilke deler det kan tillates opptak av uten at det får en uforholdsmessig negativ virkning for behandlingen av saken:

1. **Innledningen.** Rett settes, rettens presentasjon av partene, de profesjonelle aktørene og rettens medlemmer, avklaring av habilitetsspørsmål og forsikring for de meddommerne som ikke tidligere har avlagt dette, samt eventuelle kommentarer på dette tidspunkt.
2. **Oppløsing av tiltalebeslutningen.** Inkludert tiltaltes svar.
3. **Aktors innledningsforedrag.** Inkludert forsvarers eventuelle merknader.
4. **Tiltaltes forklaring.**
5. **Vitners forklaring.**
6. **Sakkyndiges forklaring.**
7. **Prosedyrer.** Omfatter aktor, forsvarer og eventuelle bistandsadvokaters sluttinnlegg, samt replikk og duplikk.
8. **Domsavsigelsen.**

Gjennomføring av stillbildefoto og videooverføring fordrer at NTB får egnede fotoposisjoner i rettslokalet. Det vil bli benyttet lydløse kameraer for ikke å forstyrre forhandlingen unødige. Dersom retten ønsker det, vil NTB dele sitt materiale med andre medier gjennom en poolordning i tråd med Norges Presseforbunds (NP) veiledende retningslinjer for pool.

Videosignalet vil bli overført live, men skal underlegges journalistiske og etiske vurderinger for redaktørstyrte medier og sendes med forsinkelse.

NTB er innforstått med at en eventuell tillatelse til opptak ikke vil gjelde for de delene av hovedforhandlingen hvor det måtte bli nedlagt referatforbud. NTB er også klar over at det ikke er tillatt å gjøre opptak av tiltalte på vei til eller fra rettsmøtet, i rettsalen før retten er satt, under hans opphold i tinghuset, eller etter at retten er hevet uten hans samtykke, jf. domstoloven § 131a første ledd annet punktum.

Med vennlig hilsen

Jon Eeg
Fotosjef
NTB